

Ramon Prior del Estany otorga llicència y facultat al vigatà Arnau de Cloquer y als seus per edificar un Hospital pels pobres, *domos ad recipiendum pàuperes* en el camp que posseheix baix domini de dit Prior prop de Vich *in ipso tuo campo quem per nos tenes iuxta villam vici ad caput pontis vici secundum tuam tuarumque voluntatem.*

S'hi posa la condició de què mai no podrà alienar-se l'esmentat Hospital en favor de cap altre Hospital, ni de cavaller, templaris, ni religiosos templaris, ni altra religió o monestir, encara que sigui privilegiat pel Papa sense la voluntat i consentiment del Prior i Monestir de l'Estany. I si ho fa esmenarà en favor del monestir el contrafur, dintre de trenta dies. I en cas de no fer-ho queda revocada la llicència que li dóna.

L'esmentat Ripoll, en el seu *Catálogo de Prebendados, etc.*, ens diu que l'"Arnaldo de Cloquer era lego y canónigo de Vich y que murió en 5 idus agosto de 1240; fundó el Beneficio o Rectoría de San Bartolomé extramuros de Vich. Y su hijo, Ferrer de Cloquer, dejó el patronato al Claviguer, Alberguero y Rector de Aniversarios en la Catedral, en 1255".

Ens diu el mateix Ripoll que el Bisbe Galceran Lacosta, donà un reglament a aquest Hospital:

"En 1408, Guillermo Sapparra, Canónigo y Paborde de la Catedral de Vich, fué un gran bienhechor de este Hospital: reedificó y dotó convenientemente el mismo. Y en esta fecha por escritura autorizada por el notario Bartolomé Escayó, dió y confirió la administración del mismo al Gremio de Zapateros de la ciudad, con facultad de que recibiesen sus procuradores o *Caps de Confraria* las rentas y emolumentos del mismo, y los invirtiesen en camas y cuanto fuere menester para el buen tratamiento y comodidad de los pobres o caminantes que allí se albergasen."

Amb aquestes poques referències podem deduir quin fou el favor que meresqué l'Hospital de Sant Bartomeu de la comarca ausetana, fins que en el segle XIV s'alçà l'actual Hospital de la Santa Creu; quedant destinat exclusivament als pelegrins i caminants, com, en la *Historia de Vich*, en Salarich ho addueix d'una escriptura pública d'aquells anys, donant-ne la clàusula següent:

Com així mateix vist y considerat, que de present en virtut de la ordinació es estada feta per los Magnífichs

Consellers de dita ciutat y lo Reverent Capítol y Canonges de la Iglesia de Vich Generals administradors del Hospital den Ramon de Terrades de dita ciutat e la dita Confraria, com a administradors de dit Hospital de Sant Bartomeu, que los pobres malals e infants a nodrir, dels quals dit Hospital de Sant Bartomeu, ans de dita ordinació sopportava y sostenia grans despeses hagen esser portats, governats, criats, nodrits y alimentats en lo dit Hospital den Ramon de Terrades, y de les rendes y emoluments de aquell é los pobres viadants y bribons hagen esser acollits en dit Hospital de Sant Bartomeu, per los quals dit Hospital de Sant Bartomeu per acollir aquells, soporta poques despeses, en tant que quiscun any, pagat y satisfet tot lo que se despen en dit Hospital tant per acollir los pobres viadants y bribons, com en altra manera, sobren y resten de les rendes y emoluments de dit Hospital en poder dels procuradors d'aquells, passades vint lliures.

Havent disminuït molt amb el temps l'afluència de pelegrins i d'altres vianants, la seva missió tan benefactora s'acabà en el segle XVI. Els seus administradors, que ensems ho eren d'unes Confraries de Sant Francesc i Sant Bartomeu, fundaren, amb els seus béns, que només consistien en censals, una *Causa Pia* per a fer donacions a les donzelles d'aquests gremis.

L'HOSPITAL DE LA SANTA CREU

Segurament que el més alt exemple de caritat cristiana que s'ha ofert en nostra ciutat fou, com diu el seu cronista, la fundació i sosteniment de l'Hospital anomenat de la *Santa Creu* o de *Terrades*: l'*Hospital General de Vich*.

Un insigne patrici i acabat mercader de Mallorca, En Ramon de Terrades, deixà en el seu testament sotascrit pel notari En Joan Font a 8 d'abril de 1348, una forta quantitat de diner, per tal de comprar un terreny i construir-hi un gran Hospital pels pobres malalts de la ciutat: volent que es fes en el carrer de Sant Pere davant de la capella que era de Santa Margarida, i avui és l'Església dels Trinitaris. I l'encomanava a la protecció i bona voluntat del Consell de Vich.

D'aquesta escriptura, que creiem ben interessant sota molts punts de vista, se'n guarda, a la Secretaria de l'Hospital, una còpia de les disposicions referents a tan notable deixa, sotascrita al 1879. I devem a l'amabilitat del celós secretari actual Mn. Ildefons Bonvehí, de poder-la incloure íntegra a aquesta humil monografia.